

Vanliga frågor om utkastet till regeringens förslag om lagstiftningen om det allmänna stödet

Vad är syftet med det allmänna stödet?

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering genomförs en reform av grundskyddet utifrån rekommendationerna och utredningarna i mellanrapporten av kommittén för social trygghet som ska förbättra arbetets lönsamhet, göra den sociala tryggheten smidigare och förenkla förmånerna.

Syftet med reformen är att få till stånd ett allmänt stöd som omfattar en grunddel för levnadskostnader, en boendedel för boendet och en behovsprövad del som ett sistahandsskydd. Det planerade allmänna stödet minskar så linjärt som möjligt när förvärvsinkomsterna stiger, varvid det blir lättare att förutse den inkomst som blir kvar av arbetet och det lönar sig att arbeta bättre än för närvarande.

I det första skedet av genomförandet av det allmänna stödet gäller förslaget de arbetslösa.

Varför behöver lagstiftningen ändras?

Systemet för den sociala tryggheten blir enklare. Det allmänna stödet ska ersätta arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen. Under arbetslöshetstiden tryggas den grundläggande försörjningen med en enda förmån, som kallas allmänt stöd.

Vem får allmänt stöd?

Enligt förslaget ska allmänt stöd beviljas till arbetslösa arbetssökande som inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning och som är i behov av ekonomiskt stöd (behovsprövning).

Hur stort skulle det föreslagna stödet vara?

Det allmänna stödets maximibelopp är lika stort som beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

År 2025 är den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel, arbetslöshetsdagpenningens grunddagpenning och arbetsmarknadsstödet 37,21 euro per dag (i medeltal 800 e/mån brutto).

Det allmänna stödet är en skattbar förmån.

Hur ersätter det allmänna stödet de arbetslöshetsförmåner som finns nu?

För det allmänna stödet gäller samma arbetskraftspolitiska villkor som gäller redan nu för inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd. De arbetskraftspolitiska förutsättningarna är bland annat de tider utan ersättning som är följden om personen inte söker jobb och deltar i serviceprocessen och tjänsterna, dvs. s.k. karens, och skyldighet att vara i arbete. När skyldigheten att arbeta inte iakttas betyder det att rätten till förmånen upphör tillsvidare.

Arbets- och näringsministeriet bereder för närvarande ändringar i de ovannämnda påföljderna inom arbetslöshetsskyddet. Om dessa ändringar verkställs gäller de även de som får allmänt stöd.

Hur skiljer sig behovsprövningen för det allmänna stödet från behovsprövningen för arbetsmarknadsstödet?

Behovsprövningen betyder precis som i arbetsmarknadsstödet i nuläget att personens inkomster, med undantag för förvärvsinkomster, påverkar det allmänna stödets belopp till den del det överskrider inkomstgränsen.

Enligt förslaget ska inkomstgränsen vid behovsprövningen av det allmänna stödet vara 311 euro. De inkomster som överskrider inkomstgränsen minskar det allmänna stödet med 50 procent (andra än förvärvsinkomster, dvs. t.ex. kapitalinkomst).

Behovsprövningen av det allmänna stödet krävs också för personer som har uppfyllt arbetsvillkoret enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Hur påverkas betalningen av grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet när det allmänna stödet träder i kraft?

Enligt förslaget ska lagen om det allmänna stödet träda i kraft den 1 februari 2026.

Enligt förslaget ska betalningen av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd upphöra och ersättas med det allmänna stödet när lagen om det allmänna stödet träder i kraft.

Hur samordnas det allmänna stödet och förvärvsinkomster?

Förvärvsinkomsterna för de som får allmänt stöd ska hanteras på samma sätt som nu i utkomstskydd för arbetslösa. Hälften av den bruttointkomst som fås under den period för vilken allmänt stöd söks minskar det allmänna stöd som betalas per månad eller fyra veckor. Om lönen för ett ströjobb är till exempel 500 euro, minskar det totala allmänna stödet per månad med hälften av det, dvs. med 250 euro.

- [Så här ansöker du om arbetslöshetsförmån](#)

Vilka skyldigheter har den som får allmänt stöd?

För det allmänna stödet gäller samma arbetskraftspolitiska villkor som gäller redan nu för inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd. De arbetskraftspolitiska förutsättningarna är bland annat de tider utan ersättning som är följden om personen inte söker jobb och deltar i serviceprocessen och tjänsterna, dvs. s.k. karens, och skyldighet att vara i arbete.

- [Utkomstskydd för arbetslösa \(Jobbmarknaden\)](#)

Arbets- och näringsministeriet bereder för närvarande ändringar i de ovannämnda påföljderna inom arbetslöshetsskyddet. Om dessa ändringar verkställs gäller de även de som får allmänt stöd.

På de som ansöker om allmänt stöd tillämpas alla samma skyldigheter i fråga om jobsökning som gäller övriga arbetssökande klienter.

Hur ser serviceprocessen ut för de som ansöker om allmänt stöd?

Serviceprocessen framskrider på samma sätt som för de övriga arbetssökande klienternas serviceprocess. Efter att klienten anmält sig som arbetssökande hålls en inledande intervju där man bl.a. kartlägger klientens servicebehov och gör upp en sysselsättningsplan.

Efter den inledande intervjun hålls i regel också fem kompletterande samtal om jobbsökningen. Dessutom ordnas det två kompletterande samtal om jobbsökningen var sjätte månad, och vid behov på basis av servicebehovet. Syftet med de kompletterande samtalen är att stödja jobbsökningen, att fortsätta utreda servicebehovet eller att hänvisa klienten till tjänster.

Var tredje månad håller man en jobbsökningssamtal med den arbetssökande där man uppdaterar sysselsättningsplanen och bedömningen av servicebehovet. Man kan också hjälpa klienten med att söka jobb och hänvisa klienten till tjänster.

Under aktiveringsperioden ska de samtal som hör till serviceprocessen för arbetssökande ordnas i första hand genom att träffa klienten på platsen. Samtalsinnehållet ska främst gälla att bedöma orsakerna till att arbetslösheten dragit ut på tiden och att säkerställa att de arbetssökande har hänvisats eller kommer att hänvisas till de tjänster som motsvarar servicebehovet eller att klienten erbjuds tillräckligt många kompletterande jobbsökningssamtal för att effektivare stödja klienten och förbättra förutsättningarna för jobbsökning och sysselsättning.

Arbets- och näringsministeriet bereder ändringar i påföljderna inom arbetslöshetsskyddet. Om ändringarna genomförs kommer kompletterande samtal om jobbsökningen att ordnas endast vid behov och tidsfristerna för samtalen att slopas. Då kommer serviceprocessen alltså innefatta en inledande intervju, jobbsökningssamtal var sjätte månad och kompletterande jobbsökningssamtal enligt servicebehovet.

Var ansöker man om allmänt stöd?

Enligt förslaget är det Folkpensionsanstalten som ska betala ut allmänt stöd.

Beslutet om huruvida den arbetssökande uppfyller de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av allmänt stöd ska fattas av arbetskraftsmyndigheten, som ger det arbetskraftspolitiska utlåtandet till Folkpensionsanstalten. Besluten om eventuella tider utan ersättning och skyldigheter att vara i arbete ska behandlas centraliserat på nationell nivå vid närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter. Ärenden som ska behandlas centraliserat är också beslut om hur den arbetssökandes företagsverksamhet och studier under arbetslösheten påverkar rätten att få allmänt stöd.

Ändras utkomststödet och det allmänna bostadsbidraget när det allmänna stödet blir en arbetslöshetsförmån?

Att arbetslösa får allmänt stöd ändrar inte hur förmånsinkomsten påverkar rätten att få utkomststöd och bostadsbidrag.

Hur mycket påverkas arbetslösas utkomst av förslagen?

Det föreslagna allmänna stödet är lika stort som det arbetsmarknadsstöd och den grunddagpenning som betalas nu.

Under beredningen bedömde man att det föreslagna allmänna stödet kommer att vara lika stort som arbetslöshetsförmånen för största delen av stödtagarna. Arbetslöshetsförmånen kan minska för de personer som har andra inkomster, dvs. t.ex. kapitalinkomst.

Hur ska arbetslösas allmänna stöd finansieras?

Det allmänna stödet ska i huvudsak finansieras av staten och stödtagarens hemkommun.

Den influtna arbetslöshetsförsäkringspremien för löntagare som inte hör till arbetslöshetskassorna ska redovisas till finansieringen av det allmänna stödet för de som uppfyller arbetsvillkoret.

Finansieringsandelarna motsvarar finansieringsandelarna av det nuvarande arbetsmarknadsstödet och den nuvarande grunddagpenningen, och sammanslagningen av arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen till det allmänna stödet påverkar inte finansiärernas betalningsandelar.

Hur påverkar förslagen den offentliga ekonomin?

Förslagen bedöms minska förmånsutgifterna med 4,2 miljoner euro jämfört med utgifterna för arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning. Av besparingarna riktas 3 miljoner euro till statens finansieringsandel och 1,2 miljoner euro till kommunernas finansieringsandel.